ČITANJEM OVE BROŠURE NAČINILI STE PRVI NEOPHODAN KORAK PREMA BEZBJEDNOM (SIGURNOM) DOMU ZA VAS I VAŠU DJECU. SLIJEDEĆI KORAK JE DA SE OBRATITE ZA POMOĆ NEKOJ OD NAVEDENIH ORGANIZACIJA:

Izvori Informisanja:
National Domestic Violence Hotline
1-800-799-7233

Ako imate pogoršan sluh a govorite engleski, pozovite 1-800-787-3224

Instrukcije: Na vaš poziv odgovorit će službenik na engleskom jeziku. Vi trebate kazati naziv vašeg jezika i naziv zemlje iz koje ste i da pričekate nekoliko minuta na liniji dok vam se ne javi prevodilac na vašem jeziku.

Lokalne službe:

Ova brošura je dostupna na slijedećim jezicima: Arapski, Armenski, Bosanski - Hrvatski, Kambodžijski - Kmerski, Kineski, Dari - Farsi, Hmong, Kurdski, Lao, Ruski, Somalijski i Vijetnamski. Za narudžbe pozovite, California Refugee Health Program (916) 322 - 2087.

Ovu brošuru su sačinili i preradili službenici California Department of Health Services, Refugee Health Section uz pomoć Domestic Violence Prevention Program, osoblja za zdravlje izbjeglica iz Los Angeles-a i Merced okruga i Catholic Charities San Diego. Originalni tekst napisala AYUDA, Inc. i Family Violence Prevention Fund.

(Bosnian/Croatian)

NIKO NEMA PRAVO DA VAS POVRIJEDI, PA ČAK NI NEKO KOGA VI VOLITE:

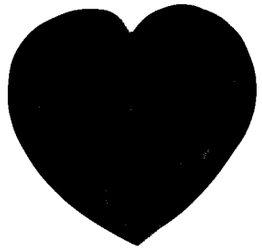

PITANJA I ODGOVORI ZA ŽENE - IZBJEGLICE

KUĆNO DOMAĆE NASILJE je kada vas vaš muž (suprug), bivši muž ili dečko/mladić (koji živi sa vama) povrjeđuje, bilo fizički ili emotivno, iz dana u dan, sedmicu za sedmicom. U Sjedinjenim Američkim Državama to predstavlja krivično (crime) djelo. Dešava se ako:

- on prijeti ili izazove vaše povrjeđivanje (ranjavanje)
- prisiljava vas na seksualni odnos protiv vaše volje
- spriječava vas da idete kod doktora
- uništava namještaj, ubija kućne ljubimce, uništava vaše drage lične (osobne) stvari...
- kontroliše (kontrolira) vaš novac ili vas onemogućava da se vidite sa prijateljima ili članovima porodice (obitelji)
- ne dozvoljava da izađete iz kuće

ŠTA MOGU UČINITI AKO SE NADJEM U OPASNOSTI?

- Za prvu pomoć nazovite telefonski broj 911 i recite službeniku koji jezik govorite.
- Idite u prihvatilište (shelter). To je bezbjedno (sigurno) mjesto, kao velika kuća, gdje vi i vaša djeca možete ostati, spavati i jesti. Ova prihvatilišta (shelter) su obično besplatna, a često će vam dati informacije i o drugim službama u vašoj okolini.
- Idite kod prijatelja ili rođaka, ali ne govorite nikome gdje se nalazite.
- Pozovite agenciju koja je sponzorirala vaš dolazak u Sjedinjene Američke Države. Pitajte kako da dobijete pravnu pomoć.

Ako napuštate svoj dom, učinite sve da povedete djecu sa sobom. Ako ikako možete, ponesite sa sobom:

- vozačku dozvolu ili ličnu kartu (osobnu kartu)
- I-94 kartu ili zeleni karton
- bankovne izvještaje i čekovne knjižice
- rodne listove, vjenčani list, dokumenta o Welferu, Medi- Cal kartice, bonove ze hranu
- sve dokumente u vezi sa imigracijom
- kartu socijalne sigurnosti
- lijekove

Takođe, svoj novac spremite na sigurno mjesto i na istom mjestu držite rezervne ključeve i nešto odjeće.

Ako ne možete obezbijediti (osigurati) originale ili barem kopije dokumenata, prepišite osnovne podatke na papir. Sve zajedno držite u nekoj torbi tako da ih lako možete uzeti ako napuštate kuću. Kopije dokumenata i ostalo možete držati kod nekog prijatelja.

TREBAM LI POZVATI POLICIJU?

Da! Kućno nasilje je krivično/ kriminalno (crime) djelo. Policija može odvesti vas i vašu djecu do rođaka ili prijatelja ili do bezbjednog (sigurnog) mjesta kao što je prihvatilište (shelter). Ako policija smatra da je krivično djelo nasilja učinjeno, oni mogu uhapsiti vašeg muža (supruga) ili dečka (mladića). Ako policajac ne govori vaš jezik nađite nekoga da prevodi za vas, ali da to nisu vaša djeca ili vaš (suprug) muž ili vaš dečko (mladić).

Uvijek tražite od policajca da napiše "Izvještaj o incidentu/zapisnik" (incident report), koji opisuje šta se desilo (zbog čega ste zvali policiju). Zatražite broj Izvještaja o incidentu (zapisnik), tako da možete dobiti njegovu kopiju. Takođe, zatražite i zapišite broj značke (što je njegov identifikacioni broj).

Ako je vaš muž (suprug) ili dečko (mladić) odveden u policijsku stanicu, on može biti pušten kući za manje od dva sata. Iskoristite to vrijeme da nađete bezbjedno (sigurno) mjesto gdje ćete otići.

KAKO SE MOGU ZAŠTITITI U BUDUČNOSTI?

S tim u vezi potrebno je da dobijete "Nalog o zaštiti" (**protection order**). Nalog o zaštiti se takođe zove "**restraining order**" ili "**injunction**". Ovaj dokument može zakonski spriječiti onoga ko vas uznemirava da uopće dođe u vašu blizinu, u blizinu vaše djece ili članova (obitelji) porodice. Takođe, možete zatražiti da se vaš muž (suprug) ili dečko (mladić) udalji iz vašeg doma, kao i to da ne utiče na vaš imigracioni status. Da bi ovaj Nalog bio na snazi vi morate biti voljni da pozovete policiju koja bi onda obezbijedila (osigurala) njegovo dobijanje.

MOGU LI DOBITI NALOG O ZAŠTITI IAKO NISAM AMERIČKI DRŽAVLJANIN?

Da! Ne morate biti američki državljanin niti biti stalno nastanjeni, a da bi dobili Nalog o zaštiti. Advokat može biti od pomoći, ali nije neophodno. Formular za ovaj Nalog možete dobiti u sudovima, prihvatilištima za žene, pravnim kancelarijama, ponegdje i u policijskim stanicama. Za dobijanje više informacija o ovome, obratite se: (1) javnom pravnom zastupniku (to je advokat koji pruža besplatnu pravnu pomoć za osobe sa malim prihodima), ili (2) agenciji koja je sponzorirala vaš dolazak, ili (3) najbližoj agenciji za pomoć izbjeglicama.

KAKO MOGU OSTVARITI PRAVO NA STALNI BORAVAK BEZ POMOĆI MOGA MUŽA (SUPRUGA)?

"Zakonsko pravilo o nasilju nad ženama" (VAWA) omogućava ženama bez riješenog statusa ili dokumenata, a koje su udate za američkog državljanina ili stalno nastanjenog stranca da dobiju stalni boravak. Umjesto da zavisite od vašeg muža (supruga) u podnošenju zahtjeva kod Službe za imigraciju i naturalizaciju (INS), zahtjev možete podnijeti i sami za sebe i svoju djecu. To se zove "samo-prijavljivanje". Morate imati kopiju policijskog izvještaja kao dokaz o kućnom nasilju. Tada vaš muž (suprug) nema nikakvu ulogu u procesu dobijanja boravka, i on ne treba znati da ste vi u tom postupku.

Zakon je komplikovan (kompliciran). Prije nego što odete u INS razgovarajte sa službenikom u prihvatilištu, ili sa imigracionim advokatom ili sa nekim iz agencija koje su izlistane na kraju ove brošure. Važno je napomenuti da zvanično još uvijek morate biti u braku da bi imali pravo na samo- prijavljivanje. Ukoliko u međuvremenu dobijete papire o razvodu od vašeg muža (supruga), odmah kontaktirajte advokata.

Čak iako ste bili uhapšeni od strane INS ili se nalazite "u postupku premještanja " (što se prije nazivalo deportacijom), možete imati mogućnost da zatražite oslobađanje od toga. Tada obavezno morate imati kopiju policijskog izvještaja kao dokaz o kućnom nasilju izvršenom nad vama.

MOJ MUŽ (SUPRUG) PRIJETI DA ĆE MI ODUZETI DJECU AKO GA NAPUSTIM. ŠTA MOGU DA UČINIM PROTIV TOGA?

Ako vaš muž (suprug) ili dečko (mladić) sa kojim živite prijeti da će odvesti djecu od vas ili ih čak odvesti u zemlju iz koje je došao, vi možete dobiti pomoć da to spriječite - poduzimajući ove korake:

1. Zatražite "Nalog o starateljstvu"(**custody order**, što je zakonski dokument koji vam daje pravo da zadržite djecu). Ovaj Nalog može spriječiti vašeg muža (supruga) ili dečka (mladića) da izvede djecu iz Sjedinjenih Američkih Država.
2. Pošaljite kopiju ovog Naloga u U.S. State Department, kako biste spriječili izdavanje viza ili pasoša (putovnica) za djecu. Takođe, pošaljite kopiju istog dokumenta u ambasadu zemlje iz koje je došao vaš muž (suprug).
3. Odnesite jednu kopiju Naloga o starateljstvu u školu u koju idu vaša djeca. Recite školskim službenicima da ne dozvole nikom osim vama lično (osobno) da odvede djecu iz škole.

KAKO DA IZDRŽAVAM DJECU I SEBE AKO NAPUSTIM MUŽA (supruga)?

Zakon zahtjeva da otac vaše djece finansijski pomaže djecu, nezavisno od imigracijskog statusa. To se primjenjuje čak iako ne živite zajedno i čak iako nikada niste bili vjenčani.

Trebate se obratiti imigracionom advokatu ili agenciji koja vas je sponzorirala da saznate, kako da dobijete financijsku pomoć za djecu u Kaliforniji. Neke udate žene takođe mogu imati pravo da dobiju dodatnu finansijsku pomoć od svoga muža (supruga). Žene izbjeglice mogu koristiti svoj I-94 karton kao dokaz da imaju pravo na rad.

JA SAM IZBJEGLICA. IMAM LI PRAVO NA POMOĆ OD WELFER-A I NA MEDI-CAL?

U prvih pet (5) godina od vašeg dolaska u Sjedinjene Države, imate pravo na bonove za hranu, Privremenu pomoć porodicama (obiteljima) u nevolji, Medi-Cal i ostale programe javne pomoći, isto kao i američki državljanin. Većina izbjeglica koje se u Sjedinjenim Državama nalaze pet (5) ili više godina više neće imati pravo na bonove za hranu. Pravo na Medi-cal, Privremenu pomoć porodicama (obiteljima) u nevolji i Opću pomoć za izbjeglice koje ovdje borave pet (5) i više godina, varira od jedne do druge američke države. Molimo vas da razgovarate sa imigracionim advokatom ili sa službenicima agencije koja je bila vaš sponzor.

DA LI MOJA DJECA KOJA SU AMERIČKI DRŽAVLJANI IMAJU PRAVO NA JAVNU POMOĆ I MEDI-CAL?

Da! Vaša djeca koja su američki državljani imaju pravo no javnu pomoć potpuno isto kao i svi američki državljani.

HOĆU LI JA BITI DEPORTOVANA (DEPORTIRANA) AKO PODUZMEM NEKI OD OVIH POTEZA?

Ako ste u Sjedinjenim Američkim Državama sa legalnim dokumentima, vi ne možete biti deportovani (deportirani) ako uložite žalbu zbog kućnog nasija. Međutim, možete biti deportovani (deportirani) ako imate lažne dokumente, ili ako se dokaže da ste učinili krivično djelo ili ako ne poštujete (štujete) uslove (uvjete) iz vaše vize.

DA LI ĆE MOJ MUŽ (SUPRUG) ILI DEČKO (MLADIĆ) SA KOJIM ŽIVIM BITI DEPORTOVAN (DEPORTIRAN) AKO JA PODUZMEM NEKI OD OVIH POTEZA?

Ako pomoć dobijete od prihvatilišta (**shelter**) ili od advokata, nije uobičajeno da vaš muž (suprug) ili dečko (mladić) bude deportovan (deportiran)

Ako pozovete policiju i vaš muž (suprug) ili dečko (mladić) s kim živite bude uhapšen i osudjen zbog krivičnog djela kućnog nasilja, on može biti deportovan (deportiran), što zavisi od njegovog imigracionog statusa i od samog krivičnog djela.

* * * * *

ZAŠTITITE SEBE I SVOJU DJECU.
ZAPAMTITE, KUĆNO NASILJE JE KRIVIČNO DJELO.
VRLO JE VAŽNO DOBITI POMOĆ.

* * * * *